

Egy előző cikkünkben a tűzoltó készülékről, azok típusairól és használatáról volt szó. Említésre került az un. „F” osztályos készülék, amely elsősorban az olajok és zsírok tüzeinek eloltására szolgál pl. konyhai tűz esetén. De miben is különbözik egy konyhai tűz egy irodai (pl. kigyulladt szemetesvödör) tűztől? És mik a teendők ilyenkor? Erre ad választ ebben a cikkünkben Szemerády Miklós tűzvédelmi mérnök.

Nagyon sok tüzet okoz a konyhában vagy étkezőben lévő zsiradék (pl. étolaj) meggyulladása. Éppen ezért az egyik legfontosabb szabály, hogy a konyhában üzemeltetett sütő-főző berendezést üzem közben hosszabb ideig felügyelet nélkül hagyni nem szabad, mivel a berendezésen felejtett étel (pl. étolaj, zsír) meggyulladhat.

Tűz keletkezésekor a legelső (ösztönös) gondolat, hogy megpróbáljuk vízzel eloltani azt, ami az ilyen tüzek esetében nemcsak, hogy nem hatásos, hanem egyenesen tilos a következők miatt:

- A víz sűrűsége (1.000 kg/m³) nagyobb, mint az étolajé (910 kg/m³), így az edénybe öntött víz egy része azonnal az étolaj alá folyik.
- Az égő 400°C hőmérséklet közeli olaj alá folyt víz azonnal felforr és (robbanásszerűen) gőzzé alakul.
- A gőzzé alakult víz kitágul, és kivetődik az edényből, miközben viszi magával az égő olajcseppeket, beborítva ezzel akár az egész konyhát. A lángnyelv ilyenkor akár 2-3 méter magasságig is felcsaphat.
- Az így szétfröccsenő égő olajcseppek a közelben lévő gyúlékony anyagokat meggyújthatják, és súlyos égési sérüléseket okozhatnak az ott tartózkodóknak.
- Extrém esetekben a fenti folyamatkor olyan nyomásnövekedés is létrejöhethet, amely képes betörni a nyílászárókat, de akár a falakat is!

Mit tehetünk konyhatűz esetén?

- Tűz esetén (amennyiben lehetséges) elsődlegesen a hőforrást (pl. elektromos tűzhely) kell lekapcsolni.
- Kisebb tüzeket el lehet oltani egy fedővel, vagy (nedves) konyharuhával letakarva (oxigén elvonása). Ha nincs közelben megfelelő eszköz, akkor (nagyobb mennyiségű) só vagy szódabikarbóna rászórásával is megszüntethetjük a tüzet.
- Amennyiben ez nem hoz eredményt akkor tűzoltó készülék üzembe helyezésével lehet eloltani a tüzet. A konyhában keletkező még kisebb tüzek eloltásához ajánlott az “ABF” vegyi habbal oltó készülék. Ez az oltóanyag szilárd, folyadék, cseppfolyós szilárd és olaj zsír tüzek esetén is használható. Fagyálló kivitelűek. Villamos feszültség alatt alkalmazhatóak, hiszen vizet nem tartalmaznak.

Az „A” osztályba tartoznak a szilárd, általában szerves eredetű anyagok tüzei.

A „B” osztályba tartoznak a folyékony, vagy cseppfolyós szilárd anyagok tüzei.

Az 5. tűzosztály MSZ EN 3-7:2004+A1:2008 szabvány 1. melléklete szerint:

Az „F” tűzosztályba tartoznak az olajok és zsírok tüzei. (pl. olajtűz a konyhai fritőzben)

- Kisebb-közepes tüzek oltására alkalmas lehet az un. tűzoltó takaró. A tűzoltó takaró egy olyan tűz oltásra alkalmas eszköz, amely a levegő oxigéntartalmának csökkentését vagy teljes elzárását idézi elő, így a tűz kialszik. A tűzoltó takaró emberek lángoló öltözkékének oltására is alkalmas lehet:

Kedvező ára és kis mérete miatt könnyen beszerezhető és elhelyezhető (tárolható) egy kisebb lakásban is.

- Amennyiben a tűz oltása már önerőből nem lehetséges akkor haladéktalanul hagyjuk el a létesítményt (lakás, iroda, céges épület)
- Ha még lehet áramtalanítsunk és zárjuk be a helyiségek ajtóit, ablakait! Ez jelentős mértékben csökkenti a tűz, és a füst továbbterjedését, valamint növeli a menekülési/kiürítési útvonalon (pl. lépcsőházon) keresztül történő menekülés lehetőségének esélyét. Több emeletes épületben tűz esetén a tűzzel érintett, valamint a meneküléskor hátrahagyott helyiségek bejárati ajtaját csukjuk be. A csukott ajtók az elhagyott helyiségeket, lakásokat védik a hő és füst általi károsodásoktól. A tűzről azonnal értesítsük a többieket (kollégák, vendégek, lakók stb.), illetve az illetékes hatóság (Salgótarján körzetében: Nógrád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Salgótarján Katasztrófavédelmi Kirendeltség Tűzoltósága) felé tűzjelzést adni, valamint a veszélyeztetett területen lévő személyeket „TŰZ VAN!” felkiáltással riasztani.
- A hatóságot az önerőből eloltott tűzről is értesíteni kell!

Fentiekben leírtak elsősorban lakások, illetve cég vagy vállalkozás esetén kisebb konyhai tüzek elhárítására vonatkoznak. Nagyobb konyhai létesítmények esetén már komplexebb tűzvédelemmel, pl. beépített automata tűzjelző- és tűzoltó berendezés kiépítésével kell a megfelelő tűzvédelmet biztosítani.

Szemerády Miklós
tűzvédelmi mérnök